

ПАРТНЕРСЬКИЙ ПІДХІД У НАУКОВІЙ СПАДЩИНІ ЄВГЕНА ПЕТУХОВА

Павлова Олена Сергіївна
аспірант ХДУ
pavlolphilosopher@gmail.com

Науковий керівник –
канд. пед. наук, доцент Корольова І. І.

Вивчення історії педагогічної думки та усвідомлення значення окремих персоналій зумовлене сучасною освітньою парадигмою ХХІ ст. Водночас в концепції «Нової української школи» (2016) визначені засади партнерства, втілення яких здійснюється завдяки єдності інновацій й історичної традиції. Важливим у дослідженні є регіональний підхід, що передбачає розкриття педагогічних постатей, навчальних закладів окремих регіонів України. Зокрема, до фундаторів педагогічної думки Херсонщини відносимо Євгена Петухова, відомого вченого 50-х – 80-х років ХХ століття.

Отже, особливу педагогічну майстерність науковець здійснює, працюючи викладачем кафедри педагогіки, Херсонського педагогічного інституту. До того ж вчений займався громадською роботою: виступав з лекціями на підприємствах, проводив доповіді серед населення, активно брав участь в організації науково-практичних конференцій для вчителів та ін. На початку 70-х років відбулася співпраця між Є. Петуховим та О. Гедвілло. У взаємодії педагоги готували науково-методичні проекти на базі промислових підприємств регіону, які слугували тісному співробітництву вузу зі школами і профтехучилищами. Зокрема, на факультеті суспільних професій було відкрито «Школу юних педагогів», яка слугувала центром профорієнтації старшокласників для актуалізації професії вчителя.

Проаналізувавши діяльність Є. Петухова в дитячому закладі для малолітніх правопорушників у м. Брянск встановлено, що науковець прагнув реалізувати методику А. Макаренка. Крім того, вчений працюючи з педагогічно занедбанними учнями зазначає: школяр не є об'єктом вивчення, він є суб'єктом

виховання. До того ж, провідне кредо дослідника в освіті: «педагог прагне проектувати найкраще в людині. І макаренський принцип: як можна більше вимог до людини, і як можна більше поваги до нього» розглядається крізь призму партнерського підходу [1, с.45]. Отже, працюючи з дітьми, вчений закладає фундамент професійних принципів, аналізує катастрофічні протиріччя, що склалися в системі виховання. Водночас, Є. Петухов вкладає свої міркування у педагогічний щоденник, який був основою його наукових статей, лекцій, дисертації. У контексті нашого дослідження наукове надбання вченого розглядається у вимірі індивідуальної освітньої траєкторії. Зокрема, педагогічна майстерність Є. Петухова висвітлена у праці І. Григор'євої «..Він був у всьому справжнім» (2019), де зазначені головні пріоритети освіти. Окремі складові партнерства між вчителем і учнями реалізовувалися педагогом безпосередньо у виховній роботі, яка була новою в радянській системі виховання. Наприклад, педагог виводив своїх підопічних на першотравневі демонстрації, прогулянки в місто. Вчений-педагог розумів, що «в певних умовах вихователь неодмінно повинен мати право на ризик, на свободу маневрування. Інакше це не педагогіка, а – схема. За цих обставин діти, під керівництвом наставника не дозволяли собі здійснити спробу втекти». З огляду на це, Є. Петухов переконував, що за такої роботи вихователь розуміє важливість відповідальності та довіри до вихованців [1, с.45-46]. Зокрема, для його педагогіки характерно: неупереджене ставлення до учня; усвідомлення спільної мети; формування учнівського колективу на засадах співробітництва; формування морально-естетичних поглядів у дітей.

Отже, проведений нами аналітичний огляд діяльності Є. Петухова уможливив розглянути деякі аспекти партнерського підходу. Зокрема, погляди дослідника ХХ століття висвітлюють розвиток нового поняття, яке має особливе значення у вимірі історико-педагогічних досліджень. Публікація не вирішує всіх питань, тому спадщина педагога потребує подальших наукових розвідок.

Література:

1. Григорьева И.А. (автор-составитель) «...Он был во всем настоящим» Евгений Петухов: личность, педагог, ученый: Документально-художественное издание. – Херсон: Айлант, 2019. – 188 с: ил.